

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Prin Duhul Sfânt tot sufletul viază și cu curăție se înalță!

EDITORIAL

Duhul Sfânt, bogăția cea fără de sfârșit

Persoana și lucrarea Sfântului Duh reprezintă una dintre cele mai adânci taine ale Bisericii. El este Sfințitorul Care nu se întrupează niciodată și Care, deși le plinește pe toate, rămâne mereu ascuns. Niciodată n-a fost ușor a vorbi sau a înțelege despre Duhul Sfânt. Teologul Serghe Bulgakov sugerează că această stare de lucruri va rămâne astfel până în veșnicie, când Biserica preamărită în ceruri va putea să privească adevărată icoană a Duhului Sfânt sub chipul slăvitei comuniuni a sfinților aleși și a desăvârșirii lucrărilor Sale sfințitoare în Univers, bucurându-se de astfel o înțelegere mai bine conturată a realității sale ipostatice. În vremea de acum, însă, Biserica îl cunoaște mai ales prin lucrarea Sa de sfințire a credincioșilor, prin care întipărește tot mai mult în lăuntrul lor chipul lui Hristos cel răstignit și înviat.

Învățătura Bisericii despre Duhul Sfânt are ca punct de plecare adevărurile descoperite despre El în Sfânta Scriptură. În Duminica aceasta, a Cincizecimii, se citește din cartea Faptele Apostolilor relatarea pogorării Duhului Sfânt asupra ucenicilor Domnului. Din această prezentare a Sfântului Evanghelist Luca se pot desprinde cu ușurință trei fațete ale darului Preasfântului Duh.

În primul rând, Duhul este un dar pentru întregul popor al lui Dumnezeu: „Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt” (Fapte 2, 4). Darul sau harul Duhului n-a fost doar apostolilor, și nici astăzi nu se mărginește la clerul Bisericii, ci îi cuprinde pe toți cei botezați. În acest sens, Mitropolitul Diokleiei, Kalistos Ware, spune: „Toți (creștinii) sunt purtători de Duh, toți sunt - în sensul propriu al cuvântului - harismatici” (Calea Ortodoxiei, p. 125). Duhul Sfânt i-a făcut pe ucenici mădulare ale Trupului lui Hristos și le-a dat puterea de a lua parte la biruința lui Hristos asupra morții. De aceea putem spune că Biserica s-

a născut în ziua Cincizecimii. Dacă până atunci Sfinții Apostoli erau în comuniune cu Hristos, după aceea, prin puterea și prin harul Duhului Sfânt, ei s-au făcut mădulare al Trupului lui Hristos. „Mai înainte Biserica avea numai duh, acum însă ea are și trup”, după cum spune Mitropolitul Hierotheos Vlachos (Predici la marile sărbători, p. 80).

În al doilea rând, darul Duhului este un dar al unității: „Erau toți împreună, în același loc” (Fapte 2, 1). Duhul Sfânt îi face pe cei mulți să devină una în Hristos. Pogorârea Duhului în ziua Cincizecimii răstoarnă consecințele turnului Babel (Facere 11, 7). Așa cântăm într-unul din imnele Praznicului: „Când Cel Preaînalt, pogorându-Se, a amestecat limbile, atunci a despărțit neamurile; iar când a împărțit limbile cele de foc, atunci pe toți la o unire a chemat; și cu toții, ca într-un glas, slăvim pe Duhul Cel Preasfânt!”

Duhul aduce unire și înțelegere întreolaltă, făcându-ne pe toți să grăim într-un glas. El transformă indivizii în persoane. Despre prima comunitate creștină din Ierusalim, îndată după Cincizecime, Sfântul Luca spune că „erau laolaltă și aveau toate de obște” (Fapte 2, 44) și că „inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut erau una” (4, 32). Acestea sunt, în orice epocă, semnele unei comunități bisericesti „cincizecimice”.

În al treilea rând, darul Duhului este un dar al diversității: limbile de foc s-au arătat împărțite și au șezut pe fiecare dintre ei (Fapte 2, 3). Duhul Sfânt ne face pe toți una, dar, în același timp, ne face pe fiecare diferit. La Cincizecime varietatea limbilor nu a fost anulată, dar a încetat să fie un motiv de separare; fiecare vorbea, ca și înainte, în propria sa limbă, dar, prin puterea Sfântului Duh, putea să-i înțeleagă și pe ceilalți.

Continuare în pagina 2

Pr. Adrian MURG

PREDICA

Pogorârea Sfântului Duh

Duminica Rusaliilor

„Iar în ziua cea din urmă - ziua cea mare a sărbătorii - Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pânțele lui. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit. Deci din mulțime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul. Iar alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos? N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sământa lui David și din Betleem, cetatea lui David? Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Deci slugile au venit la arhierii și farisei, și le-au zis aceia: De ce nu L-ați adus? Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om. Și le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți? Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată! A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei: Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut? Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc. Și s-a dus fiecare la casa sa. Deci iarăși le-a vorbit Iisus zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel ce își urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.” (Ioan 7, 37-53; 8, 12)

De Duhul Sfânt luminați fii ai Bisericii,

În pelerinajul duhovnicesc în care ne poartă Biserica, prin slujbele liturgice din perioada celor cincizeci de zile scurse de la Învierea Capului ei, Hristos Domnul, Arhierul și Învățătorul nostru, suntem invitați a ne preschimba viața, spre a o înălța din cele de aici către cele de sus, de la moarte la viață și de pe pământ la cer.

Căci, înviind din morți, Hristosul înălțat întru slava Tatălui Său arată acum Darurile Sfântului Duh, a treia persoană a Sfintei Treimi, iar ele sunt nenumărate, deoarece bogăția Duhului este nesfârșită. „Într-adevăr eu mă cutremur de spaimă (ne spune Sf. Grigorie de Nazianz) când mă gândesc la bogăția numirilor... Sfântului Duh. El este numit Duhul lui Dumnezeu, Duhul lui Hristos, mintea lui Hristos, Duhul Domnului, Domnul Însuși, Duhul învierii, al adevărului, al libertății, Duhul înțelepciunii, al priceperii, al sfatului, al tăriei, al cunoașterii, al credinței, al temerii de Dumnezeu, căci și este făcătorul acestora toate, umplându-le pe toate cu ființa Lui, pe toate ținându-le... El reface pe om prin Botez și Înviere,

cunoaște toate, învață, suflă unde vrea și cât vrea... Și premerge botezului și e căutat după Botez. Câte le lucrează Dumnezeu, el le lucrează; El se împarte în limbi de foc și împarte harurile, care face Apostoli, profeți, evangheliști, păstori și învățători”. (Cuvântarea a V-a teologică). Astfel, Duhul Sfânt e viață, făcător și dătător de viață, lumină și dătător de lumină, izvorul sfințeniei și al bunătății. Prin El se cunoaște Tatăl și se preamărește Fiul. După cuvântul Sfintei Scripturi, din bogăția nemăsurată și neseacăta a darurilor Sfântului Duh, șapte daruri sunt mai însemnate pentru viața noastră creștină: duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoștinței, duhul temerii de Dumnezeu și duhul buneii credințe (Isaia, XI, 2).

Toate acestea duc la înțelegerea faptului că, prin lucrarea Sfântului Duh în lume, ca extindere a prezenței iubirii lui Hristos, se preschimbe modul nostru de așezare întru împlinirea vieții noastre creștinești de aici, cu deschidere spre Împărăția lui Dumnezeu.

Continuare în pagina 2

Pr. Filip ALBU

Din sumar

- ▶ Însușirile Bisericii în Icoana Pogorării Sfântului Duh
pagina 2, Sorin Gheorghe Săplăcan
- ▶ Preotul profesor Ioan Nicorescu din Curtici (1868 - 1960)
pagina 3, Flavius-Alexandru Lazăr
- ▶ Știri
pagina 4

Pogorârea Sfântului Duh

Urmare din pagina 1

Astfel, prin puterea Acestuia, practicarea credinței nu mai este o ascultare exterioară, ci El trezește în noi un ecou adânc, prin care simțim că rezonăm lăuntric cu ceea ce ne cere Hristos, prin Apostolii și toată Tradiția Bisericii. Părintele Placide Deseille evidențiază frumos faptul că: „În textele evanghelice, Mântuitorul Hristos nu ne învață o morală pe care am putea-o pune în practică doar cu propriile puteri; El ne descoperă ceea ce Duhul Sfânt poate împlini în noi dacă ne dovedim ascultători față de inspirația și de suflarea Sa”.

Aceasta arată că toate gesturile noastre de credință: rugăciunea, postul, citirea Scripturii și toată fapta credinței se săvârșesc pentru că le simțim dulceața, sensul, pentru că-L iubim pe Hristos. Astfel, viața noastră e pătrunsă de bucuria de a împlini ceea ce simțim și față de care suntem atrași prin lucrarea Acestui Duh. Tocmai de aici înțelegem că viața creștină înseamnă o creștere permanentă deoarece ea se bazează pe iubire care animă, provoacă și caută o înnoire permanentă. Căci în iubire nu există stagnare.

Să ne bucurăm deci la acest nou Praznic și să-L lășăm pe Duhul Sfânt să rodească în noi și între noi: bucurie, pace, îndelungă răbdare și credincioșie, spre slava lui Dumnezeu, Cel în Treime lăudat și spre a noastră mântuire. Amin.

Cu Înălțarea ia sfârșit lucrarea lui Hristos în trup sau, mai degrabă, misiunea legată de petrecerea Sa trupească pe pământ; iar lucrarea Duhului începe. Înălțarea este o condiție necesară a Cincizecimii: „Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă duc, Îl voi trimite la voi” (Ioan 16, 7).

Evenimentul eshatologic din ziua Cincizecimii inaugurează iconomia în care trăim azi, iconomia Bisericii și a sobornicității sale, ale cărei trei însușiri principale sunt: revelația pleneră a Sfintei Treimi, prezența lui Hristos în Duhul Sfânt (Matei 28, 20 și Ioan 16, 14) și universalismul, adică evanghelizarea tuturor neamurilor și adunarea lor în unitatea Bisericii (Paul Evdochimov, *Arta Icoanei*, Editura Meridiane, 1993p. 281).

Spre deosebire de relatarea din Faptele Apostolilor, marcată de efervescență și agitație, pogorârea Duhului Sfânt a fost însoțită de vuiet și de tulburare mare (Faptele Apostolilor 2, 1-13), icoana reflectă o atmosferă senină, impregnată de o nemiscare exterioară în contrast cu dinamismul fețelor diferit orientate, expresie a varietății harismelor. Spre deosebire de înălțare, unde Apostolii gesticulează, aici atitudinile lor exprimă calm, mișcările lor sunt pline de solemnitate. (Michel Quenot, *Învierea și Icoana*, Editura Christiana, București, 1999, p. 220). Sfinții Apostoli prezidează precum altădată ședeau bărbații învățați, discutând și aflându-se în dispute aprinse, de aceea au cu toții mâna dreaptă ridicată, care indică verva dialogului. Nu este un gest al binecuvântării reciproce, cum eronat se poate crede, ci anume e semnul acestei dezbateri aprinse dintre ei, după cuvintele Mântuitorului: „Tre-

Duhul Sfânt, bogăția cea fără de sfârșit

Urmare din pagina 1

Înaltpreasfințitul Kalistos comentează astfel: „Pentru mine, a fi purtător de Duh înseamnă realizarea tuturor caracteristicilor distinctive ale personalității mele; înseamnă a deveni cu adevărat liber, cu adevărat eu însumi în unicitatea mea. Viața în Duhul este de o varietate nepuizabilă. Plictisitoare și repetitivă este doar facerea de rău, nicidecum sfințenia. Un preot, prieten de-al meu, care petrece multe ore pe zi spovedind, se plângea deseori de monotonia păcatelor pe care le mărturisesc penitenții. Sfințenia, pe de altă parte, îmbracă mereu alte forme și culori” (p. 126).

Sfântul Apostol Pavel spune limpede: „Căți sunt mânați de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu” (Romani 8, 14). Nu toți oamenii care au fost creați de Dumnezeu sunt copiii Lui, ci numai aceia care sunt îndrumați de Duhul Sfânt. Înfierea este legată de rugăciunea interioară a minții, „prin care strigăm: Avva! Părinte!” (Rom. 8, 15). Duhul lui Dumnezeu

care se află în inima omului „mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu” (Romani 8, 16). Cu alte cuvinte, este fiu al lui Dumnezeu numai cel ce Îl are în el pe Duhul Sfânt, Care mărturisește și adevărește că acela este copil al lui Dumnezeu. Existența Duhului Sfânt în suflet este confirmată de rugăciunea interioară a inimii, care se rostește cu umilință.

Starea omului „mânat” de Duhul Sfânt este descrisă cu multă profunzime de Sfântul Nichita Stithatul, marele mistic bizantin, în următoarele cuvinte: „Duhul este lumină, viață și pace. Dacă ești luminat de Duhul, viața ta se va statornici într-o pașnică seninătate. Un izvor va țâșni din tine: înțelepciunea Cuvântului și cunoașterea mistică a făpturii. Atunci vei avea mintea lui Hristos și vei cunoaște tainele Împărăției lui Dumnezeu, și vei pătrunde în adâncimile dumnezeirii” (*Capete gnostice*, 46). Așa se explică dorința arzătoare a Bisericii după Duhul Sfânt.

Însușirile Bisericii în Icoana Pogorârii Sfântului Duh

buie să mă întorc la Tatăl, ca de la Tatăl să vă trimit Duh Sfânt, care vă v-a învățat toate câte încă nu le știți și pe care nu le înțelegeți încă”. Și Duhul vine pentru a mărturisi despre Dumnezeirea lui Hristos (Nikolai Ozolin, *Op. Cit.*, p. 86).

Cincizecimea este botezul Bisericii cu foc. Fiind împlinirea revelației Sfintei Treimi, ea reprezintă momentul culminant al întemeierii Bisericii, care își desfășoară viața în plinătatea darurilor și a tainelor descoperite de har. Icoana Pogorârii Sfântului Duh descoperă lucrarea pronioare a Sfintei Treimi în Biserică și în lume. La Cincizecime, Duhul Sfânt nu este prezent, ca mai înainte, prin lucrarea Sa (în profeții și la ucenicii lui Hristos), ci El însuși este substanțial prezent, locuind și viețuind împreună.

Vom vedea în continuare cum atributele una, sfântă, sobornicească și apostolească, prin care Simbolul Niceo-constantinopolitan definește Biserica sunt exprimate în icoana Pogorârii Duhului Sfânt.

Unitatea este calitatea cea mai vizibilă. După asemănarea Sfintei Treimi, cei doisprezece Apostoli, alcătuind împreună o figură definită, un semicerc, sunt o frumoasă expresie a unității trupului Bisericii, cu întreaga multitudine a membrilor ei. Faptul că Petru și Pavel, prins și aici în numărul Apostolilor ca și în icoana Înălțării, se află în partea superioară a icoanei ar putea să ne facă să credem că există o ierarhie, dar, tocmai de aceea apare perspectiva inversă ca să înlăture o asemenea bănuială creând impresia unei egalități între toți. Faptul este și mai explicit atunci când icoana este redusă la expresia sa cea mai simplă, Duhului Sfânt coborând peste Apostolii care realizează și unitatea și sfințenia.

Sfințenia este chiar subiectul icoanei, pentru că ea ne arată nașterea Bisericii, venirea personală a Sfințitorului prin excelență, începutul iconomiei celui de-al treilea Ipostas. Din segmentul de cerc, care depășește chenarul icoanei și simbolizează cerul, coboară asupra Apostolilor douăsprezece raze sau limbi de foc, ca semn al botezului cu Duh Sfânt și cu foc, după profeția Sfântului Ioan Botezătorul (Matei 3, 11) și totodată ca semn al sfințirii lor. Uneori sunt așezate pe nimburi lor limbi

mici de foc imediat deasupra capetelor Apostolilor. Aceasta arată că Duhul Sfânt se pogorâ sub formă de limbi de foc, care s-au oprit „pe capetele Apostolilor, atât ca semn al părții principale care coordonează trupul, cât și al minții înseși”, și „arătând că Duhul Sfânt se odihnește într-o sfințenie”.

Sobornicitatea (catolicitatea), adică deschiderea spre lume a „încăperii de sus” în care se adunau Apostolii. Unitatea interioară, ce se exprimă prin așezarea Apostolilor într-o formă unică și într-un ritm comun, nu creează uniformitate. Nici o mișcare a unei figuri nu se repetă la alta. Această absență a uniformității corespunde totodată sensului adânc al evenimentului. Duhul Sfânt vine sub formă de limbi de foc felurite, dată fiind diversitatea darurilor. Prin urmare, El a coborât asupra fiecărui membru al Bisericii în parte și, cu toate că este „unul și același Duh”, „darurile sunt felurite...” și „lucrările sunt felurite...” (I Corinteni 12, 4-31). În icoanele mai vechi, mulțimea despre care se vorbește în Faptele Apostolilor este reprezentată în partea de jos a compoziției. Dar a fost foarte curând înlocuită de o figură simbolică a unui împărat personificând poporul sau popoarele, cu inscripția „Cosmos”. (Nikolai Ozolin, *Op. cit.*, pp. 142-149).

Apostolicitatea. Apostolii sunt așezați pe o bancă în formă de arc, pe cele două laturi ale ei, formând astfel două grupuri, unul în fața celuilalt. Toți se află în același plan, la aceeași scară de mărime; aceasta e egalitatea lor de cinstire care arată egalitatea urmașilor lor, a episcopilor, de unde și Adunarea Sfântului Sinod și toate adunările din Biserică pentru că nimeni, personal, nu poate substitui pe Hristos. De aceea la extremități, între Petru și Pavel se lasă un loc gol, neocupat, locul Capului nevăzut al Bisericii, adică al lui Hristos care îi trimite pe apostoli în lume și care le promite și le trimite Duhul Sfânt. Hristos este nevăzut; El este însă Capul întotdeauna prezent: „Că unde sunt doi sau trei, adunați întru numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Matei 18, 20); în mod nevăzut. El e prezent, fiind Cel care conduce și călăuzește Biserica.

Locul gol al lui Hristos între Apostoli este deci, totodată, „premergător” reprezintă o „chemare” și o „atestare”

a venirii Sfântului Duh sub forma unor limbi de foc. De asemenea, aceasta vrea să spună că locul dumnezeiesc dintre Apostoli nu trebuie niciodată să fie ocupat de către altcineva, deoarece, potrivit cuvintelor Mântuitorului, lucrarea Sa nu va fi continuată de către nimeni altcineva, decât de către Sfântul Duh. Astfel, nu numai că acest loc gol trebuie să fie considerat ca un element necesar în icoana ortodoxă a Pogorârii Sfântului Duh, dar el constituie cheia indispensabilă a unei înțelegeri corecte a conținutului acestei icoane. (Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, *Călăuziri în lumea icoanei*, Editura Sofia, București, 2003, pp. 214-215) Icoana arată astfel prezența nevăzută a Mântuitorului Hristos în Duh, indicată clar prin locul Său între Apostoli, care rămâne gol de la Înălțare până în ziua celei de-a doua Veniri într-o slavă (Nikolai Ozolin, *Iconografia ortodoxă a Cincizecimii*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2002, pp. 98-99).

Unele icoane ale Cincizecimii se încheie cu un altar pregătit, simbol al prezenței nevăzute a lui Dumnezeu și a jertfei euharistice. Unii (Evangelisti) țin cărți în mâini, alții suluri, ca semn al primirii darului propovăduirii (Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, *Op. cit.*, p. 224). Astfel icoana Pogorârii Sfântului Duh asupra Apostolilor poate varia, datorită introducerii celor patru Evangheliști. În afara imposibilității materiale de a-i reprezenta pe toți, Apostolii sunt întotdeauna doisprezece, numărul simbolic al plenitudinii Bisericii.

De acum Hristos stă nevăzut, Duhul Sfânt făcându-L prezent în viața noastră. Pe chipurile și în ochii apostolilor vedem chipul lui Hristos care se manifestă în mod diferit în fiecare. Astfel că „icoana ne oferă chipul omului ce-L subînțelege pe Dumnezeu-Omul, icoana zugrăvește ipostaza făcând astfel posibilă vederea lui Dumnezeu în Om” (Paul Evdochimov, *Op. cit.*, p. 15) Cum în fiecare Apostol vedem pe Hristos la fel și în fiecare sfânt vedem pe Hristos care se manifestă în chip diferit în fiecare, și care după cuvântul Sfântului Apostol Pavel trebuie să ne devină și nouă măsură a desăvârșirii.

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

Preotul profesor Ioan Nicorescu din Curtici (1868 - 1960)

Preotul Ioan Nicorescu s-a născut la 28 ianuarie 1868 în comuna Ciuta, județul Caraș - Severin. A absolvit cursurile Școlii Normale și cele ale Institutului Pedagogic - Teologic din Caransebeș în anul 1888 (Foaia Diecezană, Caransebeș, nr. 38 / 1928, p. 2).

După finalizarea studiilor, se căsătorește cu domnișoara Amalia, născută Demetrovici, din localitatea Utvin, Timiș. Împreună vor avea trei copii: Laurian Ioan Nicorescu (mare cântăreț al Operei din Viena, s-a născut la Jabăr în 7/19 aprilie 1891 și s-a stins la 15 mai 1935, în urma unei grave boli, după 10 ani de suferință), Rea Silvia (s-a născut în Jabăr la 24 decembrie 1892 și a murit la 6 ianuarie 1894, la doar un an) și Aurora Victoria Amalia (s-a născut în Jabăr la 20 noiembrie 1894 și a murit la 5 decembrie 1909, fiind înmormântată la Curtici, iar în 1930 osemintele îi sunt ridicate și mutate la Jabăr). (C. Tufan, *Laurian Nicorescu - compozitorul și artistul liric*, Ed. Anthropos, 2008, pp. 23; 47).

În ultima duminică a lunii iulie a anului 1889, tânărul teolog Ioan Nicorescu, cu o voce deosebit de melodioasă, este ales de către credincioși, capelan și învățător în Jabăr, pe lângă bătrânul preot Dionisie Popescu (Foaia Diecezană, Caransebeș, nr. 29 / 1889). Ajuns în parohie, găsește biserica în construcție, fapt pentru care organizează o colectă în întreaga eparhie pentru a primi ajutor la zidirea bisericii, colectă finalizată în 10 iunie 1890 (Biserica și Școala, Arad, nr. 33 / 1890, p. 265). În 1902 reușește să finalizeze construcția bisericii și începe zidirea școlii (Biserica și Școala, Arad, nr. 14 / 1902, p. 119).

Datorită calităților sale deosebite în materie muzicală și cunoștințelor teologice, începând cu anul școlar 1901 - 1902 este instituit profesor de Liturgică, Cântare bisericească și Tipic la Institutul Pedagogic - Teologic din Arad, fiind în paralel și director al Tipografiei Diecezane. Va rămâne profesor până la finalul anului școlar 1903 - 1904 (P. Vesa, *Clerici cărturari arădeni de altădată*, Ed. Gutenberg, Arad, 2008, p. 261).

În Curtici, după alegerea preotului Procopie Givulescu ca protopop al Radnei în decembrie 1902, parohia rămâne numai în grija preotului Grigorie Mladin, și datorită faptului că acesta era bolnav, preotul profesor Ioan Nicorescu este desemnat de către episcop să suplinească parohia vacantă, semnând ca „preot profesor seminarial”. Va fi ales și instalat preot abia în 4/17 iulie 1904, după cum el însuși mărturisește într-o însemnare făcută în Matricola răposaiilor: „Ioan

Nicorescu, paroh ort. rom., azi instalat în parohie” (Matricola răposaiilor din Curtici pe anii 1895 - 1928 - copie).

Începând cu această dată, preotul Nicorescu se va muta în actuala casa parohială, implicându-se cu mult zel în viața comunității, fiind un vrednic mărturisitor al lui Hristos.

Fiind un bun român, se implică cu devotament în susținerea drepturilor credincioșilor săi, căutând cu orice preț respectarea acestora. Astfel, cu ocazia alegerilor generale din 1906, în Cercul Pecica, din care făcea parte și Curticiul, a fost o luptă foarte mare între cei doi candidați, dr. Aurel Novac și Varashelyi Dezso. Înainte de alegere, în 22 aprilie a avut loc o adunare populară în Curtici, sub președenția preotului Ioan Nicorescu. Potrivit unor mărturii, parintele Nicorescu ar fi afirmat: „Ungurii voiesc să ne răpească limba, religiunea și tot ce avem noi mai scump; în școală voiesc să introducă limba ungurească, ca astfel, copiii noștri să-și uite limba mamei. Să putrezească carnea aceluia care va ține cu candidatul ungar. Rană să i se facă în gât aceluia care va rosti numele candidatului ungar!” (Revista Tribuna, Arad, nr. 76/1906, p. 5; nr. 219/1906, p. 3 și nr. 63/1908, p. 5). Nu știm dacă părintele Nicorescu a rostit cu adevărat aceste groaznice afurisanii, pe care el le-a negat în fața judecătorilor, dar știm sigur că pentru aceasta la 7 decembrie 1906 i se intentează proces pentru agitație; este achitat de Tribunalul din Arad, dar Tabla regească din Oradea Mare, îl osândește „la 3 luni închisoare de stat la Seghedin și 200 de coroane amendă” (Revista Tribuna, Arad, nr. 188/1908, p. 1). Pe perioada întemnițării sale, este suplinat de către preoții din Macea. În ianuarie 1909, episcopul Ioan Ignatie Pap al Aradului, ia act de întoarcerea sa din temniță și îl repune în toate drepturile.

În perioada premergătoare Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, părintele Nicorescu a avut un rol deosebit în organizarea Consiliului Național Român din Curtici.

A păstorit această parohie cu mult devotament; s-a implicat în probleme gospodărești renovând în întregime biserica, sfințită în 6 decembrie 1925 de către Episcopul Grigorie Comșa (Biserica și Școala, Arad, nr. 49/1925); a promovat ortodoxia, organizând misiuni speciale pentru întărirea duhovnicească a credincioșilor săi, memorabilă fiind întrunirea din 11 noiembrie 1928, când alături de colegul său preotul dr. Zaharie Colceriu, atât la Liturghie, cât și la Vecernie, sub conducerea venerabilor preoți profesori Caius Turicu și Simion Șiclovan de la Academia Teologică din Arad, au fost prezenți aproximativ 700 - 800 de credincioși, biserica devenind neîncăpătoare. A fost ajutat în toate misiunile sale de către membrii Oastei Domnului din Curtici.

A desfășurat o bogată activitate intelectuală, publicând zeci de articole și studii, predici și cuvântări, dar și traduceri din Patrologia Greacă, în revistele bisericești naționale și locale: Biserica și Școala din Arad, Foaia Diecezană din Caransebeș, Biserica Ortodoxă Română, etc. Sub titlul „*Amvonul Bisericii greco ortodoxe române*”, vor apărea în 1902 cele două volume de predici, apreciate la cel mai înalt nivel, atât de către episcopul locului din acea vreme, Iosif Goldiș, care recomanda tuturor preoților procurarea acestei cărți (Biserica și Școala, Arad, nr. 4/1902, p. 37), cât și de distinsul profesor de teologie de la Cernăuți, T. Tarnavski, care prezintă elogios munca vrednicului nostru preot (Biserica și Școala, Arad, nr. 8/1904, p. 65). După numai câțiva ani, în 1907, publică renumita carte „*Popovedanii*

la îngropăciunea oamenilor morți, de preotul Samuil Micu de Sad, apărută la 1842 în Sibiu și reeditată acum, pentru întâia dată cu litere latine”.

De-a lungul păstoririi sale la Curtici a intrat și în mici conflicte cu credincioșii, rămânând până astăzi în amintirea unor oameni iubitori și interesați de istoria locală, nefericitul eveniment cu turnarea clopotului mare. În perioada războiului, multe din clopotele bisericilor au fost topite și transformate în tunuri. Așa s-a întâmplat și cu clopotul cel mare al bisericii noastre. În aceste condiții, după finalizarea războiului, se impunea procurarea unui nou clopot. Văduva Florița Cinteian și fiica ei Iuliana, în amintirea lui Flore Cinteian și a fiului său George,

căzuți pe front, plătesc 60 000 de lei, prețul clopotului. Un ziar arădean descrie evenimentul: „Cu două zile înainte de sfințirea mărețului clopot, în 14 februarie 1928, mărinimoasele donatoare cu mare mirare au putut constata, că pe clopot, în locul numelui donatoarelor, ori a celor iubiți ai lor pentru care au adus această jertfă, a fost gravat numele preotului Ioan Nicorescu din Curtici, cu cuvintele „Dăruit la sfătuirile preotului Ioan Nicorescu”. Una dintre donatoare, Iuliana Cinteian, cu pila a șters numele preotului Ioan Nicorescu, după care operație nu a mai avut loc sfințirea clopotului” (Ziarul Românul, Arad, nr. 9/1928, p. 3).

După vacantarea parohiei Jabăr, părintele Nicorescu își dorește să se întoarcă acolo unde și-a început pastorația. Astfel, în luna iulie 1929, este ales preot cu 113 voturi, din 118, 5 voturi fiind acordate altor doi candidați (Biserica și Școala, Arad, nr. 27/1929, p. 7).

În noua parohie se va muta în anul 1930 și va rămâne până în 1938, când se pensionează. După pensionare, se mută în orașul Lugoj, unde ajunge să fie ales membru al scaunului protopopesec Recaș și numit „duhovnic tractual” (Foaia Diecezană, Caransebeș, nr. 8/1944, p. 2).

Se stinge din viață la 19 ianuarie 1960, la venerabila vârstă de 92 de ani, fiind înmormântat în cripta familiei, aflată în incinta cimitirului din Lugoj.

Preotul profesor Ioan Nicorescu a fost o personalitate marcantă a epocii sale, care s-a ostenit pentru zidirea spirituală a credincioșilor săi, a simțit deplina bucurie a slujirii Mântuitorului Hristos, dar a și gustat din paharul suferinței, fiind martor la moartea prematură a celor trei copii ai săi.

Flavius-Alexandru LAZĂR

„În curțile Tale, Doamne, credincioșii, plecându-ne genunchii sufletului și ai trupului, Te lăudăm pe Tine, Tatăl cel fără de început, și pe Fiul cel împreună fără de început, și pe Preasfântul Duh cel împreună-veșnic, Care luminează și sfințește sufletele noastre” (Vecernia Pogorării Sfântului Duh, Stihiră glas 2)

„Lucruri preaminunate au văzut astăzi toate neamurile în cetatea lui David, când Sfântul Duh S a pogorât în limbi de foc, precum grăitorul de Dumnezeu Luca a spus, zicând: Fiind adunați ucenicii lui Hristos, s a făcut sunet ca de o suflare ce vine repede și a umplut casa unde erau ei șezând; și toți au început a vorbi cu străine graiuri, cu minunate dogme, cu uimitoare învățături ale Sfintei Treimi (de două ori).” (Vecernia Pogorării Sfântului Duh).

ȘTIRI

Sfințire de capelă mortuară în Parohia Târnova

În după amiaza Duminicii a 7-a după Paști, 28 mai 2017, credincioșii din Parohia Târnova, Protopopiatul Ineu, au avut bucuria de a-l primi în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a răspuns invitației preotului paroh Teodor Păiușan, pentru a sfinți capela mortuară din cimitirul localității. Chiriarhul a fost întâmpinat de un ales sobor de preoți, în frunte cu părintele Adrian Zaha, protopopul Ineului, oficialitățile locale și mulțime mare de credincioși. Cu această ocazie Ierarhul a săvârșit slujba de sfințire a noii capele mortuare.

La finalul slujbei de sfințire, Înaltpreasfinția Sa a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Loc, timp și mod de înălțare” (în baza citirilor scripturistice ale Duminicii a VII-a după Paști), dând învățătură despre rugăciunea după modelul pe care rugăciunea Sfântului Apostol Pavel și Rugăciunea Arhierescă a Mântuitorului în prezintă. Capela mortuară aduce la vreme de întristare, mai ales, la darul mângâierii spre bucuria în Domnul, a subliniat Ierarhul.

La finalul slujbei de sfințire, domnul primar Florin Farcașiu, a transmis mulțumiri tuturor celor ce au contribuit la realizarea acestei capele în localitatea Târnova.

Chiriarhul Eparhiei arădene a mulțumit tuturor celor ce au contribuit la construirea acestei capele, a recomandând pe mai departe necesitatea construirii acestora în toate parohiile.

La eveniment au fost prezenți reprezentanții tuturor confesiunilor religioase din localitate.

Binecuvântare arhierescă la Schitul Tămand

În Duminica a VII-a după Paști, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a fost prezent în mijlocul obștii monahale de maici, a preoților și credincioșilor din Părțile Ineului. În dimineața zilei, Chiriarhul arădean, a săvârșit o slujbă de binecuvântare cu prilejul inaugurării drumului asfaltat ce leagă Orașul Ineu de Schitul Tămand, în prezența domnului Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, a domnului Călin Abrudan, primarul Orașului Ineu, a domnului senator Traian Igaș și a credincioșilor prezenți.

După aceasta, Ierarhul a oficiat Sfânta Liturghie arhierescă, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte și părintele arhim. Nestor Iovan, de la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, protos. Teoctist Bălana, de la Mănăstirea Feredeșu, pr. Iacob Bupte, pr. Iulian Botezatu, Parohia Șiria, pr. Ciprian Tripa, duhovnicul schitului, arhid. Tiberiu Ardelean.

Cuvântul de învățătură adresat de către Chiriarh cu acest prilej a fost despre „Calea vieții” (cf. citirilor scripturistice: Faptele Apostolilor 20; Ioan 17), îndemnând la a cugeta asupra drumurilor vieții în latura spirituală, în vederea mântuirii, credinciosul urmând dreapta călăuzire a Bisericii, Mântuitorul Însuși fiind Calea, Adevărul și Viața, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

Monahia Serafima Ciorba, stareța schitului, împreună cu obștea a oferit tuturor celor prezenți o agapă creștinească în cinstea acestui eveniment.

Schitul Tămand a fost înființat în anul 2009, cu binecuvântarea și prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei, pe terenul primit de către Arhiepiscopia Aradului din partea Consiliului Județean Arad, în urma desființării Spitalului social de bătrâni, care a funcționat aici, însă nu exista un drum asfaltat. În urma repartizării sumelor defalcate din TVA către administrațiile locale, un beneficiar al acestor fonduri a fost și drumul comunal care leagă orașul Ineu de Schitul Tămand. Lucrările de reparație pe o lungime de aproximativ 4 kilometri s-a derulat sub supravegherea administrației locale din Ineu în frunte cu domnul primar Călin Abrudan, care au beneficiat de 1.300.000 RON din partea Consiliului Județean Arad pentru această lucrare (de pietruire, balastare, consolidare și asfaltare). De aceste lucrări vor beneficia atât viețuitoarele schitului cât și sutele de credincioși care în duminici și sărbători participă la sfintele slujbe de la Schit și nu în ultimul rând proprietarii terenurilor din zonă.

Întâlnire după 10 ani, la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

Absolvenții promoției 2007 de la Seminarul Teologic Ortodox din Arad, s-au reîntâlnit în data de 25 mai 2017, în instituția de învățământ teologic din Arad. Absolvenții au primit pentru acest eveniment binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului.

Întâlnirea de 10 de ani de la absolvirea cursurilor a început cu un Te Deum de mulțumire oficiat în bisericuța de lemn din curtea Seminarului, urmat de un parastas pentru profesorii, colegii și soțul doamnei profesoare Budileanu Victoria, trecuți la cele veșnice. Slujbele religioase au fost oficiate de un sobor de preoți format din absolvenți ai promoției 2002-2007, amintindu-i aici pe pr. Bogdan Oneț – Parohia Ortodoxă Bocsig, pr. Vlad Oneț – preot capelan la Penitenciarul din Arad, pr. Silviu Raul Pele – Parohia Cruceni, pr. Silviu Ionuț Buda – Parohia Lazuri, pr. Baba Teodor – Parohia Șiștarovăț și pe diac. Sergiu Pantea – Catedrala Mitropolitană din Timișoara. La slujbele religioase au fost prezenți pr. Călin Teuca actualul director împreună cu ceilalți profesori ai Seminarului ce au predat generației reunite după 10 ani și mulți colegi absolvenți. Cuvântul de mulțumire din partea elevilor absolvenți a fost rostit de pr. Bogdan Oneț care la final a oferit și Diplome de Onoare pentru toți profesorii prezenți.

Întâlnirea a continuat, în sala de cursuri a fostei clase a XIII-a B, cu „ora de dirigiență” plină de emoție, unde a fost strigat catalogul, iar fiecare absol-

vent și-a prezentat activitatea, realizările pe plan profesional și familial. Absolvenții au avut posibilitatea să se reîntâlnească și să-i asculte din nou pe pr. diriginte Iova Zaharia (clasa a XIII-a A), pe doamna diriginta Victoria Budileanu (clasa a XIII-a B) alături de ceilalți profesori care au luat cuvântul.

Ziua s-a încheiat cu o masa festiva unde atât profesorii cât și absolvenții s-au bucurat de readucerea aminte a multor momente frumoase din timpul cursurilor.

Praznicul Înălțării Domnului în Arhiepiscopia Aradului

Joi, 25 mai 2017, cu prilejul praznicului împărătesc Înălțarea Domnului și a Zilei Eroilor, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală din Arad.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Împărțitul cerurilor” (cf. citirilor scripturistice ale praznicului: Faptele Apostolilor 1; Luca 24), arătând și potrivit imnografiei (Dogmatica, glas 8), că „pentru iubirea de oameni pe pământ S-a arătat și cu oamenii a petrecut...” pentru a-i înălța pe pământeni la cer prin unirea firii dumnezeiești cu cea omenească și totodată prin jertfa mântuitoare, acesteia și credincioșii trebuind să-i fie părtași prin strădanile spre scopul creației pentru realizarea căruia Dumnezeu Însuși S-a coborât spre a-i înălța de la cele materiale la cele spirituale, unindu-se, astfel, cerul și pământul într-o împărțire a lui Dumnezeu. Eroii au dovedit virtuți ce îi cinstesc înălțându-i în cugetele generațiilor ca pilde ale dăruirii, sacrificiul de sine înscriindu-se spre binele obștesc cu asigurarea păcii și progresului, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

Tot în acest cadru s-a dat citire mesajului Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat „Biruință prin jertfă pentru libertatea și binele poporului român”, rostit la Adunarea festivă a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, Palatul Cercului Militar Național, București, 23 mai 2017. Acest mesaj a fost recomandat spre citire în toate parohiile din cuprinsul Eparhiei Aradului.

Slujbe pentru pomenirea eroilor neamului nostru românesc căzuți pe toate câmpurile de luptă și din toate timpurile s-au săvârșit în majoritatea bisericilor din cuprinsul eparhiei, îndeosebi în parohiile unde există monumente ale eroilor. Slujbă de parastas s-a săvârșit și la Catedrala Veche din Arad.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, după slujba oficiată în Catedrala arhiepiscopală, a săvârșit slujbe de pomenire la Monumentul ridicat în cinstea eroilor Revoluției, în fața Palatului Administrativ; la Monumentul Ostașului Român din Piața Avram Iancu; precum și la cele două monumente, român și sovietic, din Cimitirul Pomenirea. Chiriarhul Aradului a adresat celor prezenți, la fiecare popas de rugăciune și comemorare, cuvinte în care s-a cuprins legătura dintre Înălțarea Domnului și ziua de cinstire a eroilor, citându-se și fragmente din Mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Pe lângă oficierea slujbelor religioase a mai avut loc defilarea Gărzii de Onoare, discursuri ale oficialităților, un recital al unei mici trupe de la Palatul Copiilor, depuneri de coroane de flori.

La aceste ceremoniale au participat veterani de război, reprezentanți ai administrațiilor locale și județene, oameni politici, reprezentanți ai celor două Universități, precum și elevi de la Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu” din Arad.

Prin hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din anii 1999 și 2001, sărbătoarea Înălțării Domnului a fost consacrată ca sărbătoare națională bisericească a eroilor.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.